

MEDEDELINGEN VAN DE FRYSKE FERIENTING FOAR FJILDBIOLOGIE

Fryske Ferienting foar Fjildbiology

Stand van zaken Samenwerkingsinitiatief

In de afgelopen aprilmaand heeft het bestuur van de FFF overleg gehad met het bestuur van de Werkgroep Amfibieën en Reptielen Friesland (WARF, op 11 april) en met het bestuur van de Vlinderwerkgroep Friesland (VWF, op 27 april). Doel van de gesprekken was om de mogelijkheden voor meer samenwerking op een rij te zetten en hier liefst concrete afspraken over te maken. De Vlinderwerkgroep Friesland wilde vooraf graag weten waarom de FFF dit samenwerkingsinitiatief was gestart en wat het beoogde doel van meer samenwerking is. Na enige discussie werden in eerste instantie de volgende doelstellingen geformuleerd:

- Het bewerkstelligen van een (met name naar buiten toe) duidelijker en effectiever structuur aan natuurwerkgroepen op Provinciaal niveau, dus: meer samenhang.
- Sneller en effectiever (gezamenlijk) op kunnen treden wanneer er zaken spelen die van invloed kunnen zijn op de natuur binnen Fryslân.
- Een Provinciaal informatiepunt over natuur te hebben in Fryslân (de FFF?). Via dit Provinciale informatiepunt kan uitwisseling van gegevens tussen de gegevensverzamelaars, opdrachtgevers, bestuurders, beheerders en vooral de landelijke PGO's (particuliere gegevensverzamelende organisaties zoals SOVON, FLORON, VZZ, De Vlinderstichting, NEV, EIS, RAVON, etc.) beter gecoördineerd worden.
- Eén Provinciale databank met hierin alle Friese natuurinfo lijkt niet haalbaar en ook niet nodig aangezien de PGO's dit op landelijk niveau al hebben, elk voor hun eigen discipline.
- Met een goede structuur en stevige basis, waaruit heel duidelijk het belang van gegevens over de natuur naar voren komt, mensen prikkelen en stimuleren nóg actiever en gericht gegevens te verzamelen en zich wellicht ook te verdiepen in andere (nog onbekende) biologische groepen.

De FFF zoekt hierbij in eerste instantie samenwerking met provinciaal actieve werkgroepen, die zich bezighouden met het thema 'natuur', waarbij de belangrijkste activiteit 'het onderzoek' is; dus het verzamelen van gegevens. De WARF en VWF zijn hiervan natuurlijk belangrijke voorbeelden. Maar ook de Paddestoelenwerkgroep Friesland en de Schelpenwerkgroep Friesland voldoen bijvoorbeeld aan die criteria.

Zowel de FFF, WARF als VWF zijn van mening dat het zo breed mogelijk onder de aandacht brengen van de onderzoeksresultaten erg belangrijk is. Onderzoeksresultaten worden meestal gepresenteerd in onderzoeksrapporten of in artikelen (bijvoorbeeld in TWIRRE of in jaarverslagen van WARF en VWF). Momenteel is het FFF-bestuur bezig om een lijst met FFF-publicaties van de afgelopen 24 jaar op te stellen. Afgesproken is dat hierop ook de publicaties van de WARF en de VWF zullen worden vermeld. De lijst zal naar verwachting in de loop van dit jaar nog worden gepubliceerd in TWIRRE (zie ook 'recent verschenen FFF-rapporten' hieronder).

Een ander belangrijk discussiepunt in beide gesprekken vormde het actief gebruiken van verzamelde gegevens, bijvoorbeeld door hiermee voor de natuur ongewenste ontwikkelingen tegen te houden of juist gewenste ontwikkelingen te stimuleren. Afgesproken is dat FFF, WARF en VWF elkaar op de hoogte houden van knelpunten of problemen die bijvoorbeeld door leden worden opgemerkt. De FFF heeft aangeboden om te helpen wanneer hierbij actie ondernomen moet worden. Dit kan bijvoorbeeld door het opstellen van brieven, brieven mede te ondertekenen en eventuele vergaderingen over deze onderwerpen mede bij te wonen. Samen staan we sterker! De Werkgroep Finger oan 'e pols van de FFF zou hier bovendien een rol in kunnen vervullen.

Tot slot groeiden er tussen de FFF en de WARF ideeën om eens een gezamenlijke excursie (bijvoorbeeld naar het Bargerveen, Fochteloërveen, ...) of een Themadag te organiseren, bijvoorbeeld tijdens het 25-jarig jubileum van de FFF volgend jaar... Kortom: waardevolle besprekingen die zeker een vervolg zullen krijgen!

Startavond Plantenferbân

Op donderdagavond 20 april dit jaar vond de traditionele startavond voor het Plantenferbân van de FFF plaats, in hotel Goerres te Akkrum. Alle FFF-leden waren ditmaal uitgenodigd en er kwamen zo'n 20 belangstellenden. Na een hartelijk welkomstwoord door de voorzitter van het Plantenferbân, Jacob Koopmans (tevens FLORON-districtscoördinator in West-Fryslân), werd de avond gevuld met een lezing van FLORON-medewerker Wout van der Slikke. Hij besprak twee nieuwe projecten van FLORON, waar de leden van het Plantenferbân hun bijdrage aan zouden kunnen leveren:

1. *Het Landelijk Meetnet Flora Aandachtsoorten (LMF-A)*, waarbij kilometerhokken ('meetpunten') waarin zogenaamde aandachtsoorten voorkomen (bijvoorbeeld Rode-Lijstsoorten en Indicatorsoorten), eens per vier jaar volledig worden onderzocht op het voorkomen van deze aandachtsoorten (plaatsen en aantallen).
2. *Het FLORON Atlasproject*: In navolging van de Atlas van de Nederlandse Flora van 1980 (in drie delen) start FLORON dit jaar met een nieuw atlasproject. Als basis hiervoor dient de centrale databank van FLORON met alle (doorgegeven) floragegevens uit Nederland vanaf 1980. In aanvulling daarop zijn verspreid over Nederland kilometerhokken geselecteerd waarvoor nog 'plantenstreeplijsten' moeten worden ingevuld. Het is zeer gewenst dat alle florakenners van Fryslân zich de komende jaren gaan bezighouden met het onderzoeken en 'afstrepen' van deze geselecteerde kilometerhokken.

Hoewel er enige kanttekeningen waren (de onderzoeken zijn behoorlijk tijdrovend), toonden de leden van het Plantenferbân veel belangstelling om deel te nemen aan deze uitdagende projecten en werden er in de pauze meteen al diverse kilometerhokken gereserveerd. Kortom, een gezellige en bovendien nuttige avond.

Uitbreidingsplannen Sneek

Onlangs lanceerde de gemeente Sneek plannen voor een futuristische woonwijk met 325 woningen, een 40 meter hoge woontoren, een colosseumvormig appartementencomplex en horecagelegenheden in een kasteelachtig bouwwerk, direct grenzend aan het Sneekermeer (Houkesloot en Houkema). Al geruime tijd leeft bij het gemeentebestuur de wens om de stad en het meer dicht bij elkaar te brengen. Op 16 maart jl. vond een inspraakavond plaats, waar het gros van de reacties van de ruim 200 belangstellenden negatief bleek. Het Sneekermeeergebied is inmiddels aangewezen als internationaal belangrijk wetland, valt bovendien onder de Vogelrichtlijn en is als Belangrijk Vogelgebied aangewezen als Speciale Beschermingszone. Om die redenen heeft FFF-lid Jan T. Hendriksma uit Oppenhuizen, mede namens de FFF, in een brief de Burgemeester en Wethouders van de gemeente Sneek geattendeerd op het belang van het gebied voor met name watervogels. De afgelopen jaren hebben meer dan 50.000 ganzen en meer dan 24.500 eenden gebruik gemaakt van dit gebied als slaap- en/of foerageerplaats. Omdat de plannen nog in een voorbereidend stadium zijn, is de gemeentelijke autoriteiten daarom in overweging gegeven, voordat wordt overgegaan tot uitwerking van de plannen, zich er van te vergewissen dat de beschermende bepalingen, die ook gelden voor de gebieden die het Sneekermeer omringen, de realisatie van de nu voorgestelde plannen niet in de weg staan. Het is in ieder geval zeker dat verschillende natuurorganisaties, waaronder ook de FFF, bezwaar tegen realisatie van de plannen zullen maken zodra deze in een meer definitief stadium komen.

Recent verschenen FFF-rapporten

Het rapporteren van veldbiologisch onderzoek is een belangrijk doel van de FFF. Veel gegevens zijn in FFF-rapporten gepubliceerd en met regelmaat verscheen hier in TWIRRE een overzicht van. Het laatste totaaloverzicht stamt echter uit 1987... Reden voor het bestuur om een nieuw totaaloverzicht te maken, waarop tevens publicaties van de Werkgroep Amfibieën en Reptielen Friesland (WARF) en de Vlinderwerkgroep Friesland (VWF) zullen worden opgenomen. Dit overzicht zal in één van de komende TWIRRE's verschijnen.

Hieronder signaleren we de in 1999 en tot nu toe in 2000 verschenen FFF-rapporten (nrs. 54-60). Ze zijn te bestellen door het vermelde bedrag over te maken op giro 3982949 van de penningmeester van de FFF te Heerenveen, onder vermelding van het gewenste rapportnummer en de titel. Op FFF-avonden zijn de rapporten iets goedkoper te verkrijgen (exclusief portokosten).

De rapporten 55, 56 en 60 zijn de jaarverslagen van de Steltlopergroep FFF uit 1997 (7 pagina's), 1998 (9 pagina's) en 1999 (9 pagina's). Deze bestaan alle drie uit twee delen. Het eerste deel geeft een overzicht van de aantallen gevangen vogels en ontvangen terugmeldingen; in het tweede deel wordt een soort nader uitgewerkt, te weten Tureluur (1997), Stormmeeuw (1998) en Krombekstrandloper (1999). De rapporten kosten f 4,00 per stuk.

55. Koopman K. 1999. Verslag Steltlopergroep Fryske Feriening foar Fjildbiology over 1997. FFF-rapport 55. FFF, Leek.

56. Koopman K. 1999. Verslag Steltlopergroep Fryske Feriening foar Fjildbiology over 1998. FFF-rapport 56. FFF, Leek.

60. Koopman K. 2000. Verslag Steltlopergroep Fryske Feriening foar Fjildbiology over 1999. FFF-rapport 60. FFF, Leek.

Verder verschenen twee andere vogelrapporten. Het eerste rapport (nr. 57) telt 20 pagina's en bevat het jaarlijkse overzicht van de Wadvogelwerkgroep FFF met de resultaten van de broedvogeltellingen uit 1999 van Noord-Friesland Buitendijks. Het tweede rapport (nr. 58) van Romke Kleefstra telt 16 pagina's en kost eveneens f 7,50. Dit rapport beschrijft de resultaten van het onderzoek naar het broedsucces van de Kokmeeuw in enkele kolonies in Midden-Fryslân.

57. Feddema J., H. Hiemstra & R. Kuipers 1999. Broedvogels Noord-Friesland buitendijks 1999. Wadvogelwerkgroep FFF rapport 16, FFF-rapport 57. Wadvogelwerkgroep FFF, Ferwerd.

58. Kleefstra R. 2000. Broedresultaten van Kokmeeuwen in Midden-Fryslân in 1999. FFF-rapport 58. FFF, Akkrum.

Zowel in 1999 als in 2000 is er weer een Mossenrapport verschenen in de serie 'Mossen in Fryslân' van Jacob Koopman en Karst Meijer, de delen 8 en 9. De rapporten bevatten verspreidingskaarten van alle voorkomende soorten blad- en levermossen in Fryslân. Deel 8 beschrijft ruwweg het gebied tussen Tijnje en Earnewald en telt 187 pagina's; deel 9 gaat over de omgeving van Grou, Akkrum en Wergea en telt 99 pagina's. De rapporten kosten f 17,50 per stuk.

54. Koopman J. & K. Meijer 1999. Mossen in Fryslân, deel 8. FFF-rapport 54. FFF, Wolvega.

59. Koopman J. & K. Meijer 2000. Mossen in Fryslân, deel 9. FFF-rapport 59. FFF, Wolvega.